

Закон о Осигурању

Страна 308 - Број 14

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Субота, 27. маја 2000.

Члан 27.

За прелазни период дбк се исплате и наплате Републике Српске буду обављале преко пословних банака или одређене банке, ЈРТ у смислу овог закона представља рачун буџета Републике Српске отвореног код Развојне банке Републике Српске - СПП или других банака.

Члан 28.

Овај закон ступа на снагу 8 (осмог) дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске“.

Број: 01-258/00
4. маја 2000. године
Баня Лука

Председник
Народне скупштине,
Петар Ђокић, с.р.

292

На основу члана 70. став 1. тачка 2. Устава Републике Српске и члана 116. Пословника Народне скупштине Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 10/96), Народна скупштина Републике Српске на 10. седници одржаној 4. маја 2000. године, донела је

ЗАКОН О ОСИГУРАЊУ ИМОВИНЕ И ЛИЦА

I - ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом уређују се услови под којима се могу вршити послови осигурања, реосигурања и други послови осигурања имовине и лица, оснивање организације за осигурање, потребна средства за рад организација за осигурање, Биро осигурања Републике Српске, надзор над пословањем, обавезно осигурање.

Члан 2.

Осигурање имовине и лица и друге послове осигурања обављају организације за осигурање које имају седиште на територији Републике Српске.

Влада Републике Српске (у даљем тексту Влада) прописује која се имовина и лица у Републици Српској и уз које услове може осигурати и саосигурати код осигуравача који има седиште ван територије Републике Српске или код иностраног осигуравача.

Друге послове осигурања могу обављати правна и физичка лица за организацију за осигурање или за осигураника.

Члан 3.

Послови осигурања су закључивање и извршавање уговора о осигурању имовине и лица и уговора о реосигурању, као и послови у спровођењу мера за спречавање и смањење ризика који угрожавају осигураним имовину и лице, те други послови осигурања.

Послови реосигурања имовине и лица су закључивање и извршавање уговора реосигурања осигураних вишкова, ризика изнад износа самопридржаја једне организације за осигурање код друге организације за осигурање регистроване за послове активног реосигурања.

Други послови осигурања су: посредовање у уговорању осигурања, заступање у осигурању, снимање ризика, снимање и процена штета, продаја остатака општегих и уништених ствари, пружање правне помоћи и других интелектуалних и техничких услуга у вези са пословима осигурања.

Члан 4.

Организација за осигурање може се основати као: акционарско друштво за осигурање и као друштво за узјамно осигурање.

Члан 5.

Осигурање имовине и лица је добровољно.

Изузетно, обавезно осигурање се прописује овим законом од ризика којим су угрожена трећа лица и ихова

имовина и ризика који представља општу опасност, а може се прописати и посебним законом и међународним споразумом.

Члан 6.

Организација за осигурање је дужна пословати по законским начелима и правилима струке осигурања у складу са законом, начелима лојалне тржишне утакмице, добрым пословним обичајима, пословном моралу и кодексу о понашању у пословима осигурања.

Организација за осигурање дужна је да обавезе из уговора о осигурању реосигурава изнад износа који је својим општим актом предвидела да сама покрива средствима осигурања.

Реосигурање обавеза које не може покрити својим средствима организација за осигурање дужна је да понуди другим организацијама за реосигурање у Републици Српској.

Део обавеза који прелази могућност реосигурања у Републици Српској, организација за осигурање ће покрити реосигурањем ван територије Републике Српске или ин-странству.

Члан 7.

Издавање дозволе за рад организација за осигурање и надзор да ли организација послује у складу са овим законом и другим прописима, обавља Министарство финансија Републике Српске.

Члан 8.

Организације за осигурање могу се основати под условима и на начин утврђен овим законом и Законом о предузећима.

II - ОРГАНИЗАЦИЈЕ ЗА ОСИГУРАЊЕ

1. Акционарско друштво за осигурање

Члан 9.

Акционарско друштво за осигурање могу основати правна и физичка лица ако испуњавају услове прописане овим и другим законима.

Страна правна и физичка лица могу, под условима узајамности, основати акционарско друштво за осигурање у Републици Српској заједно са домаћим правним и физичким лицима, ако испуњавају услове прописане овим законом и одлуком Владе.

Члан 10.

Акционарско друштво за осигурање може обављати послове животних и осталих осигурања, односно реосигурања.

Послови животних осигурања се разврставају на осигурање живота и пензионе осигурање.

Под осигурањем живота у смислу овог закона, сматрају се све врсте дугорочних уговора о осигурању лица код којих се кумулирају средства штедње или средства за покриће повећаних ризика у каснијим годинама осигурања (пензионе осигурање, осигурање инвалидских ренти и слично).

Послови осталих осигурања разврставају се на: осигурање цивила; осигурање индустрије; осигурање аутомобилског каска; осигурање аутомобилске одговорности; осигурање опште одговорности; осигурање усеве; осигурање животиња; осигурање транспорта - карга; осигурање транспорта - каска; осигурање од одговорности у транспорту; осигурање кредита; осигурање правне заштите; осигурање лица од незгоде; здравствено осигурање које обухвата и повреде на раду и професионална оболења, као и друге врсте осигурања.

Акционарско друштво може обављати послове:

- једне или више врста осигурања,
- реосигурања,
- једне или више врста осигурања и реосигурања.

Члан 11.

Средства оснивачког капитала за оснивање акционарског друштва за осигурање обезбеђују оснивачи у новцу, приликом оснивања, и она не могу бити мања од:

1. 1.000.000 KM, ако се друштво оснива за обављање послова животних осигурања,

2. 2.000.000 KM, ако се друштво оснива за обављање осталих осигурања;

3. 2.000.000 KM, ако се друштво оснива за обављање послова реосигурања.

Начин уплате и коришћења оснивачког капитала из става I. овог члана прописује Министарство финансија.

Осигуравајуће организације које су основане пре ступања на снагу овог закона, дужне су у року до 30. јуна 2000. године обезбедити средства оснивачког капитала у висини утврђеној у ставу I. овог члана.

Члан 12.

Дозволу за рад акционарског друштва за осигурање издаје Министарство финансија Републике Српске.

Оснивачи подносе захтев за издавање дозволе за оснивање акционарског друштва за осигурање Министарству финансија Републике Српске уз који приложују доказе о испуњавању општих и посебних услова предвиђених овим и другим законима, а посебно:

1. оснивачки акт и статут друштва;

2. доказ о обезбеђењу средстава оснивачког капитала;

3. предлог аката пословне политике, а посебно:

- техничке основе осигурања;

- услове осигурања и тарифе премија са минималним овлашћеним актуаром за све прве осигурања за које се друштво оснива;

- структуру премија и висину стопа резијског додатка за све прве осигурања за које се друштво оснива;

- таблице максималног покрића;

4. број и квалификациону структуру кадрова неопходних за почетак рада друштва;

5. предлог о именовању директора математичке резерве осигурања живота за друштво које се региструје за осигурање живота.

Члан 13.

Министарство финансија је дужно у року од 60 дана од дана подношења захтева и доказа из члана 12. став 2. тач. 1. до 5. овог закона, донети решење којим одлучује о захтеву у смислу његовог прихваташа или одбијања, односно условљавању подносиоца захтева да поднесе доказе из члана 12.

Уколико подносиоци захтева нису уз захтев приложили све доказе о испуњавању услова за оснивање, рок из претходног става тече почев од дана подношења свих доказа о испуњавању услова за оснивање.

Издавањем дозволе за рад акционарског друштва за осигурање сматра се да су прихватени и акти пословне политике друштва из члана 12. став 2. тачка 3. овог закона.

Решење Министарства финансија је коначно.

2. Друштво за узајамно осигурање

Члан 14.

Друштво за узајамно осигурање је организација за осигурање у којем чланови уплатом улога (доприноса) међусобно гарантују да не на принципима узајамности и солидарности покрити нигде настале остварењем уговорених ризика.

Друштво за узајамно осигурање не поседује ради стварања добити, него се средства прикупљају доприносом само у оном обиму који је потребан за испуњење обавеза према осигураним и за стварање резерви сигурности.

Средstvima друштва за узајамно осигурање управљају осигураници.

Члан 15.

Друштво за узајамно осигурање могу основати домаћа правна и физичка лица.

За оснивање друштва за узајамно осигурање услов је да најмање 250 правних, односно физичких лица склони уговор о узајамном осигурању од истих ризика, или да најмање 300 правних, односно физичких лица склони уговор о узајамном осигурању од различитих ризика.

Члан 16.

Друштво за узајамно осигурање се може основати као друштво за узајамно осигурање са:

- неограниченом доприносом,
- ограниченим доприносом.

Друштво за узајамно осигурање са неограниченим доприносом може од сваког осигураника (члана) захтевати уплату додатног доприноса, без ограничења, потребног за намирење непокрivenih штета.

Друштво за узајамно осигурање са ограниченим доприносом може од сваког осигураника (члана) захтевати да плати додатни допринос који није већи од његовог претходно уплашеног доприноса у целини, ако су нигде и остали расходи већи од претходно уплашеног доприноса и осталих прихода друштва.

Члан 17.

Ако се друштво за узајамно осигурање оснива са неограниченим доприносом осигураника (члана) осигурани морају обезбедити средстава оснивачког капитала у висини од најмање 30% од износа прописаних у члану 11. став 1. тач. 1. и 2. овог закона, односно најмање 50% од износа прописаних у члану 11. став 1. тач. 1. и 2. овог закона, ако се друштво оснива са ограниченим доприносом осигураника (члanova), а имајући у виду да ли је уговор склоњен за покривање истог или различитих ризика.

Друштво за узајамно осигурање не може се основати за послове реосигурања.

Члан 18.

Друштво за узајамно осигурање оснива се уговором као друштво са ограниченим одговорношћу, у складу са овим законом и Законом о предузећима („Службени гласник Републике Српске”, број 24/98).

Уговор обавезито садржи:

- износ средстава оснивачког капитала,
- податке о улогозима (висину појединачног оснивачког улога, број појединачних оснивачких улога које оснивачи уписују, одредбе о начину, условима и роковима уплате оснивачких и евентуално каснијих улога, одредбе о враћању уплатених оснивачких улога уз камату),
- начин управљања и вођења пословнине друштва,
- начин стицања и престанка својства члана друштва и остale одредбе о питањима значајним за оснивање и пословање друштва за узајамно осигурање.

Члан 19.

Оснивачи подносе захтев за издавање дозволе за рад друштва за узајамно осигурање Министарству финансија Републике Српске, уз који обавезно прилажу:

1. уговор о оснивању друштва за узајамно осигурање,
2. статут друштва за узајамно осигурање,
3. доказ о уплати средстава оснивачког капитала.

Члан 20.

Министарство финансија је дужно у року од 60 дана донети решење којим одлучује о захтеву у смислу његовог прихваташа или одбијања или условљавања подносиоцу захтева да приложи доказе за оснивање из члана 19. овог закона који недостају.

Уколико подносиоци захтева нису уз захтев приложили све доказе о испуњавању услова за оснивање, рок из става једног овог члана тече од дана подношења свих доказа.

Решење Министарства финансија је коначно.

Члан 21.

Друштво за узајамно осигурање јеправно јединица са правним, обавезама и одговорностима утврђеним овим и другим законима.

Члан 22.

Друштвом за узајамно осигурање управљају осигураници (чланови) са правима у управљању у зависности од учешћа њиховог доприноса у укупним средствима оснивачког капитала.

Односи у управљању, састав и начин рада органа управљања регулишу се статутом друштва у складу са законом.

3. Организација за друге послове осигурања**Члан 23.**

Организација за друге послове у осигурању је право лице које за организације за осигурање и осигуранке обавља делатност других послова осигурана ради стицања добити у складу са законом.

Организација се може основати као акционарско друштво или друштво са ограничено одговорношћу у складу са законом.

Члан 24.

Улози оснивача организације за друге послове осигурања могу бити повећани, те у стварима и правима израженим у новцу.

Највиши повећања средства потребна за оснивање организација за друге послове осигурања утврђују се у износима предвиђеним Законом о предузећима у зависности од тога да ли се организација оснива као акционарско друштво или друштво са ограничено одговорношћу.

II - УПРАВЉАЊЕ ОРГАНИЗАЦИЈОМ ЗА ОСИГУРАЊЕ**Члан 25.**

Органи управљања организацијом за осигурање су: скупштина, управни одбор, надзорни одбор и директор.

Управни одбор и директор чине управу организације за осигурање.

Члан 26.

Скупштина организације за осигурање:

- доноси статут,
- утврђује пословну политику,
- усваја годишњи обрачун и извештај о пословању,
- одлучује о расподели годишње добити и покрићу губитака,
- одлучује о повећању и смањењу основног капитала,
- одлучује о статусним променама, промени облика и престанку организације осигурана,
- одлучује о промени права из појединачних класа и врста акција,
- бира и опозива председника и чланове управног одбора и надзорног одбора и одређује накнаду за њихов рад,
- доноси пословник о свом раду,
- одлучује о заступанju организације за осигурање у судским и другим поступцима против чланова управе друштва,
- одлучује о другим питањима утврђеним овим законом, оснивачким актом и статутом.

О питањима из тач. 3. и 4. став 1. овог члана скупштина одлучује по прибављеном мништву надзорног одбора.

Члан 27.

Управни одбор организације за осигурање:

- утврђује услове осигурања, доноси тарифе премија и табеле максималног самонридржја,
- доноси друге акте пословне политике и друге опште акте, осим аката које доноси скупштина,
- припрема предлоге одлука за скупштину и извршава њене одлуке,
- стара се о припреми годишњег обрачуна и усваја периодичне обрачуне,
- припрема извештај о пословању, билансу средстава и билансу успеха и спровођењу пословне политике,
- предлаже расподелу добити,

- поставља и разрешава директора,

- доноси инвестиционе одлуке, ако статутом није другачије одређено,

- бира и опозива ревизора и одређује му накнаду,

- одлучује о располагању акцијама друштва,

- одлучује о оснивању нових организација за осигурање и других правних лица,

- доноси пословник о свом раду,

- обавља и друге послове предвиђене овим законом, оснивачким актом и статутом.

Члан 28.

Надзорни одбор организације за осигурање:

- врши надзор над законитошћу рада управе друштва,

- прегледа периодичне и годишњи обрачун и утврђује да ли су сачињени у складу са прописима,

- утврђује да ли се пословне књиге и други документи организације за осигурање воде уредно у складу са прописима,

- прегледа извештај о пословању, билансима и пословној политици који се подносе скупштини,

- прегледа предлоге за расподелу добити,

- доноси пословник о споме раду,

- обавља и друге послове утврђене овим законом, оснивачким актом и статутом.

Надзорни одбор извештава скупштину о резултатима надзора.

Члан 29.

Директор организације за осигурање:

- организује и води пословање друштва,

- заступа друштво,

- стара се о законитости рада друштва и одговара за законитост рада друштва,

- обавља и друге послове утврђене овим законом, оснивачким актом и статутом.

III - ИМОВИНА И ПОСЛОВАЊЕ ОРГАНИЗАЦИЈА ЗА ОСИГУРАЊЕ**1. Имовина организација за осигурање****Члан 30.**

Имовину организације за осигурање чине право својине на непокретним и покретним стварима, новчана средства, хартије од вредности и друга имовинска права.

Основни капитал организације за осигурање чине улози оснивача (оснивачки капитал) и друга средства.

Неновчани улози оснивача изражавају се у новцу.

2. Послове организација за осигурање**Члан 31.**

Послове осигурања и реосигурања организација за осигурање обавља у своје име и за свој рачун.

За обавезе из уговора о осигурују и уговора о реосигурују организација за осигурање одговара целокупном својом имовином.

За укупан износ накнаде штета и осталих обавеза друштва за узајамно осигуране које се не могу памирити из средстава друштва, гарантују осигураници (чланови) својим средствима у складу са уговором о оснивању којим се друштво регистровало као друштво са неограниченом или ограниченим доприносом.

Члан 32.

Приходе организације за осигурање чине премије осигурани, премије активних послова саосигурана и реосигурана, други приходи од осигурања, приходи од финансирања, ванредни приходи и капитални добијци.

Други приходи од осигурања из става 1. овог члана су приходи по основу учешћа у штетама, приходи од пасивних послова саосигурана и реосигурана, приходи од регреса и други приходи.

Члан 33.

Расходима организације за осигурање сматрају се: расходи за исплату штета и уговорених суми осигурања, расходи за исплату штета по основу активних послова саосигурања и реосигурања, расходи за исплату премија по основу пасивних послова саосигурања и реосигурања, расходи за превентиву и други расходи од послова осигурања, расходи за провођење делатности осигурања и реосигурања, расходи финансирања, ванредни расходи и капитални губитци.

Расходи за исплату штета по основу осигурања, саосигурања и реосигурања, те уговорених суми осигурања утврђују се на основу уговора с осигурању, аката пословне политике и општег акта друштва за осигурање.

Расходима за штете сматрају се и трошкови снимања и процена штете, трошкови остваривања регресних захтева, судски трошкови и таксе у споровима из основа осигурања, трошкови вештачена и други трошкови у вези са ликвидирањем штета.

Члан 34.

Под расходима организације за осигурање сматрају се и:

1. издавање из премије осигурања живота за математичку резерву осигурања живота

2. издавање крајем обрачунског раздобља која се односе на време трајања осигурања, односно реосигурања у паредном периоду (преносне премије), затим која се односе на настале и неизмирене обавезе по основу осигурања, односно реосигурања (резервисане штете), резервирање за масовне и катастрофалне штете, као и резервације за ренте за осигурања одговорности и незгоде.

Издавања из става 1. тач. 1. и 2. овог члана, истовремено су и приходи у паредној години.

Под насталим и неизмиреним обавезама сматрају се непријављене штете чији се износ утврђује на основу правила о резервацијама штета организације за осигурање.

Начин обрачунавања и висина дела премије осигурања, односно реосигурања, који се издаваја на име преносне премије, резервисаних штете и резервације за масовне и катастрофалне штете, као и начин обрачунавања математичке резерве осигурања живота, утврђују се на основу општих аката организације за осигурање у складу са овим законом.

Члан 35.

Пословни резултат акционарског друштва за осигурање чини остварена добит или губитак.

Пословни резултат друштва за узајамно осигурање чини остварени вишак или мањак.

Добит, односно вишак организације за осигурање представља разлику између укупно остварених прихода и укупних расхода организације за осигурање у обрачунском периоду.

Члан 36.

Остварена добит, односно вишак, користи се, на основу одлука надлежног органа организације за осигурање, према следећим приоритетима за:

1. покриће губитка из претходне године,
2. издавање у резерве сигурности,
3. исплату дивиденди и других накнада деоничарима сразмерно њиховим деоничарским правима, а код друштва за узајамно осигурање за поврат вишака доприноса, односно дела улога осигураваџима (члановима),
4. издавања за удео у добити уговорених суми осигурања живота,
5. издавања у друге фондове (фонд превентиве, средстава заједничке потрошње и слично),
6. исплату дела добити запосленима у друштву.

Део добити који преостаје је нераспоређена добит.

За износ нераспоређене добити, на основу одлуке надлежног органа организације за осигурање може се увећати акционарска главница организације за осигурање.

За део добити који организација за осигурање распореди за покриће губитка из претходне године или у гарантни фонд (акционарску главницу, резерве сигурности, фонд превентиве, резерве за масовне и катастрофалне штете, математичку резерву осигурања живота), иста не подлеже обавези плаћања пореза на добит.

Члан 37.

Организација за осигурање која је формирала резерве сигурности најмање у висини утврђеној у члану 35. став 1. овог закона ције је обавезна издавајати из добити за резерве сигурности.

Члан 38.

Ако приход организације за осигурање по годишњем обрачуни није доволан за покриће расхода, друштво исказује губитак из пословања.

Губитак из става 1. овог члана организација за осигурање покрива из:

1. нераспоређене добити, односно нераспоређеног вишака из претходних година,
2. додатног доприноса осигуранима (члановима) или сразмерним умањењем накнаде штете осигураваџима (члановима) код друштва за узајамно осигурање,
3. резерви сигурности,
4. фонда превентиве.

Ако организација за осигурање настали губитак не измири у целости на начин предвиђен у ставу 2. овог члана за непокрiveni део губитка умањује се оснивачки капитал (акционарска главница).

Члан 39.

Организација за осигурање је дужна памирити непокрiveni део губитка и најдокнаднији средствима оснивачког капитала у току паредне пословне године, ако су та средства смањена испод висине утврђене у члану 11. овог закона.

Члан 40.

Организација за осигурање која се бави осигурањем живота утврђује посебно добит, односно губитак за ту врсту осигурања.

Организација за осигурање која се бави пословима осталих осигурања и реосигурања дужна је посебно утврђивати добит, односно губитак из тих послова и изказивати јединствени резултат.

Члан 41.

Ако се организација за осигурање бави осигурањем живота и осталим осигурањима, а предстоји му стечај и ликвидација, а испуњени су законом предвиђени услови за обављање животних осигурања, осигураваџи живота, средствима тог друштва могу основати ново друштво за осигурање.

Ако не постоје услови за даље обављање животних осигурања, сва осигурања живота са средствима, уступају се другим организацијама за осигурање, ако она то прихвате.

У случајевима из става 1. и 2. овог члана не мењају се преузете обавезе према осигураваџима.

Ако не постоје услови за оснивање нове организације за осигурање, односно уступање уговора о осигурању живота другим друштвима, у циљу оснивања новог друштва или уступања уговора о осигурању живота другим друштвима, уговорене осигурујане суме се могу смањити.

Осигураваџи живота оснивају одбор који предузима све припреме радије за оснивање новог друштва или уступање уговора о осигурању живота другом друштву, уз претходно стручно мишљење.

Члан 42.

Организација за осигурање је дужна састављати годишњи обрачун (биланс стапа, биланс успеха и аписке) и годишњи извештај о пословима у обавезно садржи и:

1. приказ финансијског положаја и финансијске структуре,
2. показатељ физичког обима пословата.

- 3. показатељ ефикасности пословања (продуктивност, економичност и рентабилност),
- 4. податке о повећању или смањењу оснивачког капитала (акционарске главнице),
- 5. податке о откупу сопствених акција,
- 6. образложење о променама у рачуноводственим исказима,
- 7. податке потребне за израчунавање техничких основа осигурања,
- 8. друге податке и оцене о пословању друштва за осигурање.

Министарство финансија ће одредити које податке из баланса, организација за осигурање је дужна објавити.

IV - СРЕДСТВА ОРГАНИЗАЦИЈЕ ЗА ОСИГУРАЊЕ

1. Средства пословања организације за осигурује

Члан 43.

Средства којима организација за осигурује послује су: средства оснивачког капитала, премија осигурује, средства техничких резерви, средства резерви сигурности, средства математичке резерве осигуруја живота, средства превентиве и остала средства организације за осигурује.

Средства премије представљају удружене средства осигуруја предвиђена за сврху покрића свегујућих ризика.

Члан 44.

Премија осигуруја се састоји од функционалне премије и режијског додатка.

Функционална премија се састоји од техничке премије, а може садржавати и допринос за превентиву ако је он урачунат у премији на основу акта пословне политике организације за осигурује.

Функционална премија не може бити предмет опорезивања јер представља удружене средства осигуруја.

Техничка премија се користи за покриће штета, уговорних суми осигуруја и за испуњавање осталих обавеза које прописује из уговора о осигурују.

Допринос за превентиву користи се за провођење мера у циљу спречавања и сузбијања ризика који угрожавају имовину и лица.

Режијски додатак се користи за покриће трошкова провођења осигуруја.

Организација за осигурује, својом одлуком, сваке пословне године, утврђује процентрално структуру премије осигуруја са максималним стопама режијског додатка и то за сваку врсту осигуруја посебно.

Члан 45.

Техничке резерве организације за осигурује чине: преносија премија, резервисане штете (пријављене и непријављене), математички резерв осигуруја живота, резервисања за масовне и катастрофалне штете, резервисање за поврате премија зависне и независне о резултату, и друга резервисања.

Члан 46.

Средства резерви сигурности организација за осигурује образује из добити у висини од најмање 50% од остварене просечне бруто премије осталих осигуруја у протекле две године рачунајући и годину за коју је распоредује остигнута добит.

Издавање из добити у резерве сигурности је обавезно све док организација за осигурује не постигне резерве сигурности у износу из става I. овог члана.

Члан 47.

Средства за осигуруја живота организација за осигурује је дужна водити на посебном рачуну и она се не могу користити, нико се над њима може вршити пријудно извршење за покривање обавеза које не произилазе из осигуруја живота.

Средства осигуруја живота имају карактер штедије.

Члан 48.

Из средстава осигуруја живота организација за осигурује дужна је, по принципима актурарске математике, обликовати математичку резерву осигуруја живота.

Математичка резерва осигуруја живота је разлика између осигураних суме (садашња вредност свих будућих обавеза осигуруја по уговорима из осигуруја живота) и премије осигуруја (садашња вредност свих будућих обавеза осигуруја по тим уговорима).

Организација за осигурује која се била осигурујем живота дужна је у поступку оснивања донести акт о формирању, појезу и коришћењу математичке резерве.

2. Средства организације за осигурује за трајно извршивање обавеза

Члан 49.

Организација за осигурује мора у току пословања обезбедити трајна плаќетита средства (гарантни фонди) ради трајног извршивања обавеза из уговора о осигурује.

Гарантни фонд из става I. овог члана чине:

1. средства оснивачког капитала,
2. средства резерви сигурности,
3. средства фонда превентиве, уколико надлежни орган о томе одлучи,
4. средства резерви за масовне и катастрофалне штете,
5. средства пренешене нераспоређене добити.

Члан 50.

Трајна плаќетита средства (гарантни фонд) мора износити најмање:

1. за осигурује, односно реосигурује живота најмање 3% од математичке резерве осигуруја живота и најмање 5% од средстава техничке премије свих ризика осигуруја живота за која се не обрачунава математичка резерва, с тим да се основница за обрачун умањује за део пренесен у реосигурује, или највише до 15%.

2. за здравствено осигурује, односно реосигурује најмање 12% од износа техничке премије с тим да се основница за обрачун умањује за део пренесен у реосигурује, или највише до 50%.

3. за остала осигуруја и реосигуруја вели износ који се добије следећим начинима обрачуна:

- 12% од годишње бруто премије осигуруја односно реосигуруја, умањене за порезе, за сторниране, односно отписе износа премија, те за део пренесен саосигурујачима, реосигурујачима, односно ретропрецењарима, с тим да умањење може износити највише 50%, осим за прекоокеанске бродове, ваздухоплове, нуклеарна посагређења и одговорност бродара, нуклеарног и ваздухопловног предузећа код којих умањење може износити највише 85%; или

- 17% од израчунатог износа штета на следећи начин: укупне исплате за осигурује догађаје из претходне три године саберу се са резервом свих штета на крају пословне године па се од тог износа одбije збир регресираних штета из претходне три године и резерви за штете са почетка тог периода. Добијени износ се подели са 3 и множи стопом која представља однос износа исплаћеног за осигурује догађаје за властити рачун (самопридржак штете) и бруто исплату за осигурује догађаје у последњој пословној години. Ако је овако добијена стопа мања од 50%, применљује се стопа 50%.

При израчунавању самопридржака штете из алинеje 2. тачке 3. става I. овог члана, организација за осигурује ће вршити ревалоризацију индексом раста цена на мало, ако је индекс раста вели од 10% следећи износ: исплаћене штете и исплаћене регресе и резерву штете на почетку меродавног раздобија од три године.

Члан 51.

Код новооснованих организација за осигурује меродавне исплате се утврђују на основу података из прве године, односно пре две године пословања, у зависности од периода постојања организације за осигурује од тренутка оснивања.

Члан 52.

Трајна властита средства (гарантни фонд) из члана 50. став 2. овог закона не могу у току пословања организације за осигурање бити нижа од износа прописаних у члану 11. овог закона.

Члан 53.

Организација за осигурање је дужна у пословању водити бригу о усклађености висине трајних властитих средстава (гарантног фонда) из члана 50. став 1. овог закона и висине премије осигурања у самопридржају.

Ако се средства гарантног фонда смање до 25% од износа прописаних у члану 50. став 1. овог закона, организација за осигурање је дужна донети програм мера за усклађивање пословања у циљу обезбеђења прописаног износа гарантног фонда у року од дванаест месеци.

Ако се средства гарантног фонда смање више од 25% од износа прописаног у члану 50. став 1. овог закона друштво за осигурање је дужно донети програм мера за усклађивање пословања у циљу обезбеђења прописаног износа гарантног фонда у року од осамнаест месеци.

Ако се програмом мера из става 2. и 3. овог члана не обезбеди износ гарантног фонда у висини прописаној у члану 50. став 1. овог закона, организација за осигурање је дужна у даљем року од шест месеци у складити обим премијског прихода и висину премије у самопридржају.

3. Држаче и коришћење средстава организације за осигурање

Члан 54.

Организација за осигурање држи средства из члана 49. овог закона на рачунима и у краткорочним пласманима у Републици Српској и у пословању тим средствима дужна је бринути о сигурности пласмана, односно улагања, са циљем да се не угрози њихова вредност и властита ликвидност у извршавању обавеза из уговора о осигурању.

Акционарско друштво за осигурање дужно је да у свом пословању обезбеди да средства оснивачког капитала увек буду у висини која није мања од износа утврђеног чланом 11. овог закона.

Средства оснивачког капитала не могу се улагати у властите акције и бесповратне и дугорочне пласмане.

Изнимно од става 1. овог члана, у складу са прописима о девизном пословању, организација за осигурање може држати део средстава на рачунима у иностранству.

Члан 55.

Организација за осигурање може расположиви средства улагати у некретнине, опрему и уређење пословног простора, власничке улоге у организацији за осигурање и друга предузећа.

Члан 56.

Средства осигурања могу се уз услов одржавања сталне ликвидности, користити за одобравање краткорочних кредита банкама или правним лицима, чији поврати заједно са каматама, морају бити обећани одговарајућим гаранцијама.

Организација за осигурање доноси правилник којим уређује начин коришћења и пласирања средстава осигурања, у складу са овим законом.

Члан 57.

Под расположивим средствима организација за осигурање у смислу овог закона сматрају се слободна средства изнад износа средстава потребних за испуњење обавеза из уговора о осигурању.

V - ОБАВЕЗНО ОСИГУРАЊЕ**Члан 58.**

По овом закону обавезно се осигуравају:

1. путници у јавном саобраћају од последица несрћног случаја,

2. власници, односно корисници моторних и приклучних возила од одговорности за штете причинење трећим лицима,

3. власници, односно корисници ваздухоплова од одговорности за штете причинење трећим лицима,

4. власници, односно корисници бродица на моторни погон од одговорности за штете причинење трећим лицима.

Члан 59.

Власници, односно корисници превозних средстава на које се односе одредбе овог закона о обавезном осигурању дужни су пре него што превозно средство ставе у саобраћај да закључе уговор о обавезном осигурању са овлашћеном организацијом за осигурање.

Ако организација за осигурање која се бави обавезним осигурањем престаје да постоји, власници и корисници превозних средстава из става 1. овог члана дужни су да закључе уговор о обавезном осигурању са другом организацијом за осигурање и то у року од 8 (осам) дана од дана када је престанак организације за осигурање оглашен у средиштима јавног информисања.

Организације за осигурање које се баве обавезним осигурањем доносе јединичке услове и премијски систем с јединственим основицама дела премије за накнаду штете.

Организација за осигурање која се бави обавезним осигурањем не може одбити понуду за закључење уговора о осигурању ако понуђач прихвата услове под којима се обавља то осигурање.

Члан 60.

Одредбе овог закона о обавезном осигурању не односе се на Војску Републике Српске.

1. Осигурање путника у јавном саобраћају од последица несрћног случаја

Члан 61.

Власници, односно корисници превозних средстава која служе за превоз путника у јавном саобраћају дужни су да закључе уговор о осигурању путника од последица несрћног случаја.

Уговор из става 1. овог члана дужни су да закључе власници, односно корисници:

1. аутобуса којима се обавља јавни превоз у градском, међуградском и међународном линијском и ванлинијском саобраћају,

2. путнички такси аутомобили и рентакар возила ако се изнајмљују с возачем,

3. аутобуса којима се обавља превоз запослених на посао и с посла,

4. шинских возила за превоз путника,

5. аутобуса за превоз туриста,

6. речних и језерских пловила с којима се превозе путници,

7. рентакар речних и језерских пловила која се изнајмљују с посадом,

8. ваздухоплова којима се обавља јавни превоз путника у ваздушном саобраћају,

9. рентакар ваздухоплова који се изнајмљују с пилотом,

10. других превозних средстава, без обзира на врсту погона, којима се превозе путници уз наплату превоза у виду делатности.

Члан 62.

Путници у смислу овог закона су: лица која се ради путовања налазе у превозном средству одређеном за обављање јавног превоза, без обзира на то да ли су купиле возну карту, као и лица која се налазе у кругу станице, пристаништа, луке, аеродрома или у непосредној близини превозног средства пре укрцавања, односно после искраћивања, лица која су имала намеру да путују одређеним превозним средством или су ниме путовале, осим лица која су запослена на превозном средству.

Путници из става 1. овог члана су и лица која имају право на бесплатну вожњу.

Члан 63.

Најнижу осигурану суму на коју мора бити уговорено обавезно осигуравање по једном путнику за случај смрти или трајног инвалидитета одређује Влада Републике Српске.

Члан 64.

Путник кога задеси несретан случај, односно према усlovima осигурања одређени корисник у случају смрти путника, има право да захтева да организација за осигурање код које је закључно осигурање непосредно њему изврши своју обавезу из уговора о осигурању.

Ако власник, односно корисник возила није закључио уговор о осигурању путника по одредбама овог закона или је закључио уговор о осигурању с организацијом за осигурање над којом је отворен стечај, а додгио се несретан случај, путник, односно лице које би било корисник осигурања да је уговор о осигурању био закључен, може исплату осигуране суме захтевати од Бирса осигурања Републике Српске из представа фонда за накнаду штете.

Биро осигурања Републике Српске у случају из става 2. овог члана има према власнику, односно кориснику возила право на регрес за исплаћени износ, камате и трошкове.

2. Осигурање власника, односно корисника моторних возила од одговорности за штете причинене трећим лицима

Члан 65.

Власник, односно корисник моторног и прикључног возила дужан је да закључи уговор о осигурању од одговорности за штете које употребом моторног возила причини трећим лицима због смрти, повреде тела, нарушања здравља, уништења или оштећења ствари, осим за штету на стварима које је примно да превоз (у даљем тексту: осигурање од аутоодговорности).

Члан 66.

Моторна и прикључна возила у смислу овог закона су сва возила на моторни погон која се крећу јавним путем и осталим површинама на којима се одвија саобраћај, а која подлежу обавези регистрације по прописима о безбедности саобраћаја на путевима.

Регистрација моторног и прикључног возила, продужење регистрације и издавање пробних таблица може се извршити након што се надлежном органу за регистрацију поднесе доказ о закљученом уговору о осигурању од аутоодговорности.

За штету причинену употребом возила на моторни погон која не подлежу обавези регистрације по прописима о безбедности саобраћаја на путевима (нерегистровани трактори, мотокултиватори, радне машине, мопеди и друго) не постоји обавеза накнаде штете по основу обавезног осигурања од аутоодговорности.

Члан 67.

Нема право на накнаду штете по основу обавезног осигурања од аутоодговорности:

1. власник, сувласник, корисник и возач моторног возила чијом употребом је причинењена штета;

2. лице које је учествовало у противправном одузимању моторног возила чијом је употребом причинењена штета.

Члан 68.

Најниже осигуране суме на које је власник, односно корисник моторног возила дужан да закључи уговор о осигурању од аутоодговорности одређује Влада Републике Српске.

Суме из става 1. овог члана посебно се одређују за штете на лицима, а посебно за штете на стварима и то одвојено за аутобусе и теретна возила од осталих моторних возила.

Ако има више оштећених лица, а укупна накнада је већа од осигуране суме из става 1. овог члана, права оштећених лица према организацији за осигурање се сразмерно смањују.

Организација за осигурање која је исплатила оштећеним лицима износ већи од оних који им припадају с обзиром на сразмерно снижење накнаде, јер није знала нити је могла знати да постоје друга оштећена лица, остаје у обавези према тим другим лицима само до висине износа из ст. 1. и 3. овог члана.

Члан 69.

Домаћа и страна правна и физичка лица која обављају послове здравственог, инвалидског и пензијског осигурања

не могу према организацији за осигурује истицати регресне захтеве по основу осигурања од аутоодговорности на има исплаћених накнада својим осигураницима.

Члан 70.

Оштећено лице може захтевати накнаду штете непосредно од организације за осигурање код које је закључено осигурање аутоодговорности за моторно возило којим је штета причинења и то највише до суме осигурања.

Организација за осигурање у одговору на такав захтев не може истицати приговоре који би на основу закона и уговора о осигурању могла истаћи према осигуранику због непридржавања закона и уговора.

Организација за осигурање која је исплатила штету оштећеном лицу, а није била у обавези према овом закону или уговору о осигурању од аутоодговорности, има право на регрес према лицу одговорном за штету за исплаћени износ накнаде, камату и трошкове.

Члан 71.

Осигурањем од аутоодговорности обухваћене су у складу са одредбама овог закона и штете причинењене употребом моторног возила које је користило, односно којим је управљало лице које за то није имало овлашћење.

Неовлашћеним корисником моторног возила у смислу овог закона сматра се:

1. лице које управља моторним возилом без одговарајуће вазичке исправе;

2. лице које се без надзора овлашћеног возача - инструктора обучава у управљању моторним возилом у саобраћају на путу;

3. лице које без знања и одобрења власника, односно корисника моторног возила употреби возило;

4. лице које на противправан начин дође у посед моторног возила.

Организација за осигурање која накнади штету у случају из става 1. овог члана има право на регрес према лицу одговорном за штету и то за исплаћени износ накнаде штете, камату и трошкове.

Члан 72.

Ако се у току трајања осигурања промени власник, односно корисник моторног возила право и обавезе из уговора о осигурању од аутоодговорности преносе се на новог власника, односно корисника и трају до истека текућег периода осигурања.

Члан 73.

Организација за осигурање код које се власник, односно корисник моторног возила осигурао од аутоодговорности дужна је да штету која је употребом возила причинењена у иностранству накнади трећем лицу до висине одређене прописима о обавезному осигурању државе у којој је штета настала.

Члан 74.

Штета причинењена на територији Републике Српске употребом моторног возила чији власник, односно корисник није закључио уговор о обавезному осигурању од аутоодговорности, а био је дужан да се осигура према одредбама овог закона, накнадује се у истом обиму и према условима као да је био закључен уговор о обавезному истим осигурању од аутоодговорности.

За исплаћену накнаду штете, камату и трошкове по ставу 1. овог члана регресни захтев се остварује према власнику, односно кориснику моторног возила који није закључио уговор о обавезному осигурању од одговорности.

Члан 75.

Штета због смрти, повреде тела или нарушања здравља лица које употребом испознатог моторног возила на територији Републике Српске накнадује се до износа на који је ограничена обавеза организација за осигурање за штете причинењене употребом путничких возила.

Ако се после исплате накнаде штете из става 1. овог члана пронађе моторно возило чијом употребом је причинљена штета, регресни захтев се остварује према организацији за осигурање са којом је био закључен уговор о обавезном осигурању од аутоодговорности и то за исплаћени износ накнаде штете, камату и трошкове.

Члан 76.

Оштећено лице у случају из става 1. члана 74. и става I. члана 75. овог закона подноси одштетни захтев Бироу осигурања Републике Српске које за исплаћени износ накнаде штете и трошкове обраде терети фонд за накнаду штете организација за осигурање код Бироа осигурања Републике Српске.

Лице које није држављанин Републике Српске, а коме је на територији Републике Српске причинљена штета употребом неосигураног или непознатог моторног возила има право на накнаду штете под условима овог закона само ако по закону државе чији је држављанин и држављанин Републике Српске имају право на накнаду штете причинљене употребом неосигураног, односно непознатог моторног возила.

Члан 77.

Штета причинљена употребом моторног возила за које је уговор о обавезном осигурању од аутоодговорности био закључен са организацијом за осигурање над којом је отворен поступак стечаја, а која није накнађена из стечајне масе, односно део штете који није накнађен из стечајне масе, накнађује се из средстава фонда за накнаду штете Бироа осигурања Републике Српске.

Члан 78.

Код Бироа осигурања Републике Српске из средстава организације за осигурање ради економске заштите путника и трећих оштећених лица образује се фонд за накнаду штете.

Средства фонда из става 1. овог члана користе се за накнаду штете:

1. причинљене употребом неосигураног моторног возила по одредбама овог закона,
2. због смрти, повреде тела или нарушавања здравља причинљене употребом непознатог моторног возила,
3. причинљене употребом моторног возила за које је закључен уговор о обавезном осигурању са организацијом за осигурање над којом је отворен стечајни поступак.

Члан 79.

Средства фонда за накнаду штете из члана 78. овог закона користе се и за покривање трошкова пословања тога фонда образују организације за осигурање издвајањем из премије обавезних осигурања и средстава остварених од регресних захтева Бироа осигурања Републике Српске према лицима која нису закључила уговор о обавезном осигурању.

Организације за осигурање не одговарају за обавезе фонда за накнаду штете Бироа осигурања Републике Српске према трећим оштећеним лицима.

Члан 80.

Лице које моторним возилом иностране регистрације улази на територију Републике Српске мора имати валину међународну исправу осигурања од аутоодговорности или неки други доказ о постојању таквог осигурања које покрива штете најмање до износа најнижих осигураних суме одређених од стране Владе на које се мора закључити уговор о обавезном осигурању од аутоодговорности.

Члан 81.

Међународним исправама и доказима из члана 80. овог закона сматрају се one исправе и докази чију валиност признaje Биро зелене карте Босне и Херцеговине.

Признавање валиности међународних исправа и доказа Биро зелене карте Босне и Херцеговине врши унапред обавештавањем надлежног органа унутрашњих послова.

Признавање валиности међународних исправа и доказа укључује и гарантовање Бироа зелене карте Босне и Херцеговине за обавезе засноване на тим исправама и доказима.

Члан 82.

Лице која немају валину међународну исправу или доказ из члана 80. овог закона морају на граници закључити уговор о осигурању од аутоодговорности са домаћом организацијом за осигурање.

Члан 83.

Оштећено лице коме је причинљена штета употребом моторног возила иностране регистрације за које постоји валина међународна исправа или доказ о постојању осигурања од аутоодговорности из члана 80. овог закона подноси одштетни захтев Бироу зелене карте Босне и Херцеговине.

Ако Биро зелене карте Босне и Херцеговине не исплати накнаду штете у року од 60 дана од дана подношења одштетног захтева са потребном документацијом, оштећено лице може поднети тужбу против Бироа зелене карте Босне и Херцеговине.

Члан 84.

Статутом Бироа зелене карте Босне и Херцеговине регулише се начин управљања, одлучивања, организација и структура запослених у Бироу зелене карте Босне и Херцеговине.

Члан 85.

Штету причинљену употребом моторног возила иностране регистрације чији се власник осигурао од аутоодговорности код домаће организације за осигурање накнадиће та организација према одредбама овог закона које важе за осигурање власника моторних возила регистрације Републике Српске.

Члан 86.

Штета која је причинљена употребом моторног возила иностране регистрације чији се власник није осигурао од аутоодговорности накнађује се по одредбама чл. 74. и 76. овог закона.

Члан 87.

Власник, односно возач моторног возила мора на захтев овлашћеног лица органа унутрашњих послова дати на увид важну полису осигурања од аутоодговорности.

Организација за осигурање уз међународну карту осигурања (зелена карта) дужна је издати европски извештај о незгоди.

Органи унутрашњих послова и правосудни органи дужни су на захтев организације за осигурање дати податке о саобраћајној незгоди.

3. Осигурање власника, односно корисника ваздухоплова од одговорности за штете причинљене трећим лицима

Члан 88.

Власник, односно корисник ваздухоплова дужан је да се осигура од одговорности за штете из поседовања или употребе ваздухоплова причинљене трећим лицима.

За инострани ваздухоплов који улази у ваздушни простор Републике Српске мора постојати осигурање од одговорности за штете из става 1. овог члана ако није пружено друго обезбеђење за накнаду штете или ако није другачије одређено међународним уговором.

Члан 89.

Обавеза организације за осигурује за накнаду штете по члану 83. овог закона ограничена је сумом осигурана на коју се мора уговорити осигурање ваздухоплова од одговорности, а коју одређује Влада, ако уговором о осигурању није предвиђена већа сума осигурана.

Члан 90.

Штете причинљене употребом непознатог, неосигураног или иностраног ваздухоплова накнађују се по одредбама овог закона које се односе на накнаду штете причинљене од стране непознатог, неосигураног или иностраног моторног возила.

Одредбес о начину и поступку накнаде штете причинљене по основу осигурана моторних возила од аутоодговорности сходно се примењују и колико накнаде штете по основу осигурана од одговорности ваздухоплова

4. Осигурање власника, односно корисника бродица на моторни погон и моторни погон од одговорности за штете причинене трећим лицима.

Члан 91.

Власник, односно корисник бродица на моторни погон уписаног у регистар пловила дужан је закључити осигурање од одговорности за штете које бродица на моторни погон може причинити трећим лицима због смрти, телесне повреде или оштећења здравља.

За бродице на моторни погон уписане у инострански регистар пловила која улазе у пловне путеве Републике Српске мора постојати осигурање од одговорности за штете из става 1. овог члана ако није пружено друго одговарајуће обезбеђење за накнаду штете или ако међународним уговором није другачије одређено.

Од дужности закључења уговора од одговорности код регистрације, односно продужења регистрације бродица на моторни погон ослобођени су власници, односно корисници пловила на моторни погон чија снага мотора не прелази 15 KW.

Обавеза организације за осигурање за накнаду штете по основу овог члана ограничена је сумом осигурања коју одређује Влада Републике Српске ако уговором о осигурању није предвиђена већа сума осигурања.

Одребе овог закона које се односе на осигурање власника, односно корисника моторних возила од одговорности за штете причинене трећим лицима, ако је штета причинена од стране непознатог, неосигураног или иностраног моторног возила као и одребе о начину и поступку накнаде ових штета сходно се примењују и на одговорност за накнаду штете причинене употребом бродица на моторни погон.

VI - БИРО ОСИГУРАЊА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Члан 92.

Организације за осигурање које имају седиште на територији Републике Српске оснивају Биро осигурања Републике Српске.

Организације за осигурање које се баве пословима обавезног осигурања по одредбама овог закона обавезно су чланови Бира осигурања Републике Српске.

Члан 93.

Биро осигурања Републике Српске обавља следеће послове:

1. представља и заступа организације за осигурање пред државним и другим органима и организацијама,
2. усклађује рад организација за осигурање у пословима утврђивања заједничке политике у делатности осигурања,
3. утврђује предлог заједничких услова и премијског система за обавезну осигурања,
4. врши обраду и исплату штете причинене од стране непознатих и неосигуруаних моторних возила, ваздухоплова и бродица, као и штета по основу обавезног осигурања над којима је отворен стечајни поступак, као и штета са страним елементима,

5. утврђује висину доприноса организација за осигурање у фонд за накнаду штете из тачке 4. овог члана и управља овим фондом,

6. обавља и друге послове који су му стављени у надлежност законом.

Члан 94.

Ради обављања послова из надлежности Бира осигурања Републике Српске организације за осигурање образују фонд за накнаду штете.

Издавајаче средстава у фонду за накнаду штете, трошкове финансирања Бира осигурања Републике Српске и обезбеђење материјалних услова рада Бира осигурања Републике Српске сносе сви чланови Бира.

Члан 95.

Биро осигурања Републике Српске има својство правног лица, а оснива се уговором о оснивању.

Седиште Бира за осигурање Републике Српске је у Бањој Луци.

Члан 96.

Надзор над радом Бира осигурања Републике Српске врши Министарство финансија Републике Српске.

VII - НАДЗОР И КОНТРОЛА ОРГАНИЗАЦИЈА ЗА ОСИГУРАЊЕ

Члан 97.

Надзор и контролу организација за осигурање врши Министарство финансија Републике Српске.

Члан 98.

Надзором над пословањем организација за осигурање, Министарство финансија прати законитост оснивања, рада и пословања, те престанка организација за осигурање.

Члан 99.

У вршењу надзорне функције Министарство финансија, утврђује:

1. да ли су испуњени услови за оснивање организације за осигурање,
2. да ли су испуњени услови за вршење одређених видова осигурања,
3. да ли је обезбеђен и да ли се користи оснивачки капитал у складу са чланом 11. овог закона,
4. да ли се примењују припадајуће одлуке и уредбе Владе сходно одговарајућим одредбама овог закона,
5. исправност рачуноводствених, статистичких и билансних извештаја,
6. да ли организација за осигурање послује у складу са овим законом и прописима донесеним на основу закона,
7. да ли организација за осигурање испуњава опште и посебне услове утврђене дозволом за рад,
8. да ли организација за осигурање обавља регистровање делатности или делатности за које нема дозволу за рад.

Члан 100.

Организација за осигурање у току пословања, обавезно доставља Министарству финансија:

1. годишњи обрачун и годишњи извештај о пословњу, са подацима о стању средстава и пласманима,

2. статистичке и друге податке по видовима и групама осигурања и реосигурања на начин одређен од стране министра финансија,

3. налазе и извештаје ревизије,

4. налазе и мишљења овлашћеног актуара у складу са чланом 105.

Организација за осигурање је дужна доставити Министарству финансија и све друге податке и извештаје које исто у вршењу своје надзорне функције захтева.

Достава извештаја, аката и података из става 1. овог члана, се врши у року од 15 дана од дана њиховог усвајања тј. доношења.

Члан 101.

Министарство финансија непосредно, путем овлашћених стручних служби и лица или актуара може вршити у свако доба контролу организација за осигурање.

Непосредном контролом утврђује се: начин пословања организација за осигурање, врши увид у документацију, проверава веродостојност достављених извештаја и података, те опредељује природу и врсту назаконитости, заштите интереса осигураника, одржавање солидности и ликвидности организације за осигурање те њеног престапка.

Члан 102.

Актуарске послове у смислу овог закона, обављају овлашћени актуари.

Министар финансија посебним правилником прописује услове за добијање актуарских овлашћења као и врсту те садржај документа којим се потврђују.

Свако издање или одузимање актуарских овлашћења објављује се у „Службеном гласнику Републике Српске“.

Члан 103.

Овлашћени актуар је независан и самосталан у вршењу своје делатности и за тачност својих налаза, као и предлога мера, одговара Министарству финансија.

Члан 104.

Овлашћени актуар не може вршити актуарски посао ако је:

1. запослен у једној од организација за осигурање,
2. акционар у организацији за осигурање,
3. члан надзорног, управног или било којег другог органа у организацији за осигурање,
4. брачни друг или у блиској родбинској вези са акционарима, члановима органа управљања, надзора или ревизије организације за осигурање.

Члан 105.

Овлашћени актуари нарочито:

1. сачињавају мишљење о годишњем обрачуну и годишњем извештају о пословању у организацији за осигурање,
2. врше општу или посебну контролу организација за осигурање по налогу Министарства финансија,
3. дају мишљење о актима пословне политике организација за осигурање, њиховој примени и начину реализације,
4. дају мишљења о стању средстава организација за осигурање, њиховом пласману и обезбеђењу,
5. врше припадајуће актуарске послове у делатности осигурања живота,
6. обављају и друге надзорне, саветодавне и контролне послове по захтеву организације за осигурање или по налогу Министарства финансија.

Члан 106.

Трошкове ангажовања и рада актуара сноси осигуравајућа организација на коју се та активност односи, према правилнику о накнадама рада актуара којег доноси министар финансија.

Члан 107.

Ревизија рачуноводствених извештаја организације за осигурање, врши се у складу са важећим прописима о ревизији рачуноводствених исказа уопште.

Организација за осигурање врши избор овлашћеног ревизора уз сагласност Министарства финансија.

Уколико Министарство финансија у року од 15 дана не стави примедбу на избор ревизора или не предложи другог ревизора, сматра се да је сагласно са предложеним избором.

Члан 108.

Уколико се од стране Министарства финансија утврде незаконитости у раду организације за осигурање, Министарство финансија предузима следеће мере:

1. одређује рок за отклањање утврђених незаконитости који не може бити дужи од 3 месеца,
2. обуставља од извршења општа и посебна акта организација за осигурање за које оцени да нису у сагласности са овим законом,
3. решењима ограничава располагање средствима организација за осигурање ако су иста употребљена противно сврси утврђеној овим законом или се доводи у опасност ликвидност организације за осигурање,
4. доноси одлуке о целимичној или потпуној забрани рада организације за осигурује,
5. подноси одговорајућу пријаву за прекријај у складу са одредбама овог закона,
6. покреће стечајни пеступак организације за осигурање.

Члан 109.

Уколико Министарство финансија утврди да осигуравајућа организација обавља делатност осигурања или поједине видове осигурања за које нема одобрење за рад

или која нису уписане у судски регистар, доноси решење о забрани обављања предметне делатности или видова осигурања и одређује рок у коме се решење има извршити, са налогом мера за обезбеђење савесних страна и корисника издатих полиса, те начин и прсту њиховог обештећења.

Члан 110.

Министарство финансија одузима дозволу за рад организацији за осигурање када утврди:

1. да је дозвола за рад издата на основу неистинитих података оснивача или на основу података о условним чињеницама које су реализоване и обезбеђене мимо начина и спрхе утврђене овим законом,
2. да је гарантни фонд организације за осигурање мањи од износа утврђених за почетни фонд сигурности сходно члану 52. овог закона,
3. да организација за осигурање мимо забране и протеком остављеног рока обавља делатности осигурања или видове осигурања за које нема дозволу за рад,
4. да организација за осигурање није усвојила и отпела са реализацијом програма за усклађивање гарантног фонда са премијом у самом придржају,
5. да је портфел осигурања пренесен без сагласности Министарства финансија,
6. да организација за осигурање не извршава обавезе финансирања Бироа осигурања Републике Српске или да није уплатила допринос у Фонд за накнаду штета Бироа осигурања Републике Српске,
7. ако се не придржава одлука Бироа осигурања Републике Српске, у вези услова, тарифа премија и других правила делатности осигурања.

Члан 111.

Министарство финансија може организацији за осигурање одузети дозволу за рад:

1. ако организација није поступила по налозима Министарства финансија за отклањање незаконитости у раду и усклађивање општих и посебних аката са законом,
2. ако организација за осигурање онемогући вршење ревизијских и актуарских послова,
3. ако организација не доставља прописане извештаје и податке Министарству финансија у складу са одредбама овог закона,
4. ако је организација за осигурање усвојила годишњи обрачун, односно донела општи, посебни или акт пословне политике без разматрања мишљења овлашћеног актуара,
5. ако организација за осигурање више не испуњава услове утврђене дозволом за рад, а у остављеном року не отклони утврђене недостатке или неправилности,
6. да организација за осигурање није обезбедила сигурност пласмана сходно члану 54. овог закона,
7. ако организација за осигурање у току пословања буде кажњавана за теке прекршаје сходно одредбама овог закона, више од три пута,
8. ако организација за осигурање, у року од 30 дана од дана комплетирања захтева за накнаду штета или других врста захтева у зависности од вида осигурања којим се бави, не угради основаност захтева и у даљем року од 15 дана, не исплати утврђену накнаду.

Члан 112.

Организацији за осигурање се одузима дозвола за рад решењем Министарства финансија у управном поступку, које је коначно и против кога се може водити управни спор.

Члан 113.

Одузимањем дозволе за рад онемогућава се организацији за осигурање, даље издавање полиса и забранију се повећавање износа премија и продужење трајања већ издатих полиса.

У случају потребе предузимања мера заштите интереса осигурувана, Министарство финансија приликом одузимања дозволе за рад или вођења поступка утврђена основаност одузимања исте, може ограничити или у пот-

пуности забранити слободно располагање средствима организације за осигурање као и отуђење покретне и непокретне имовине, хартија од вредности или деоница тј. удела у другим организацијама и предузећима.

Члан 114.

Одузимање дозволе за рад уписује се у судски регистар и објављује у „Службеном гласнику Републике Српске“ а Министарство финансија подноси предлог за покретање поступка ликвидације организације за осигурање.

Члан 115.

Организацији, односно физичком лицу које се бави пословима пружања других услуга у осигурању, сходно одредбама овог закона, Министарство финансија забраниће рад, ако се утврди:

1. да обавља појединачне видове делатности пружања других услуга у осигурању за које није регистрована,
2. да обавља делатност посредовања и заступања у осигурању и реосигурању, за стране осигуравајуће организације супротно одредбама овог закона.

Члан 116.

Организација за осигурање може уступити портфелј другој организацији за осигурање, али само онда ако уступа припадајућа права, средства и обавезе.

Пренос портфела се може извршити на основу одговарајућег правног посла уз сагласност Министарства финансија или по налогу Министарства финансија у случају одузимања одобрења за рад.

Министарство финансија у случају давања налога за пренос портфела, исти врши на основу генералне понуде, свим организацијама за осигурање на подручју Републике Српске.

На основу исказане заинтересованости и садржаја изјављених понуда, Министарство финансија доноси одлуку о преносу портфельја.

Ако организација за осигурање не поступи по налогу Министарства о уступашу портфела другој организацији за осигурање, или се на основу генералне понуде не изјави заинтересованост других организација за осигурање за преузимањем портфела, Министарство именује принудног управника, који преузима овлашћења органа управљања у организацији за осигурање.

У случају принудног уступања портфела корисници полиса немају права на жалбу, као трећа заинтересована лица.

VIII - ПРЕСТАНАК ОРГАНИЗАЦИЈЕ ЗА ОСИГУРАЊЕ, ОДНОСНО ПОСЕБНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ

Члан 117.

Организација за осигурање, односно посебна организација престаје:

1. ако јој је одузета дозвола за рад,
2. ако јој је изречена мера забране обављања делатности због тога што не испуњава услове за обављање делатности, а у року одређеном у изреченој мери не испуни те услове, односно не измени делатност,
3. одлуком оснивача,
4. ако се правоснажном одлуком суда утврди пиштавост уписа у регистар,
5. ако не обавља послове дуже од једне године непрекидно,
6. ликвидацијом,
7. спајањем с другим правним лијем, поделом, преносом портфела,
8. у другим случајевима, прописаним овим законом.

Дан престанка организације за осигурање ликвидациони, односно стечајни управник објављује у „Службеном гласнику Републике Српске“.

Члан 118.

Из стечајне масе измирују се обавезе организације за осигурање по следећем редоследу:

1. потраживања поверилаца на основу уговора о осигурању и реосигурању живота до висине обавеза исказаних у средствима математичке резерве из члана 50. овог закона;

2. потраживања поверилаца по основу уговора о осигурању од последице несрћног случаја,

3. потраживања поверилаца по основу уговора о осигурању осталих осигурања и по основу уговора о реосигурању,

4. потраживања оснивача организација за осигурање,

5. друга потраживања поверилаца.

Члан 119.

У случају ликвидације друштва за узајамно осигурање, имовина се користи за повраћај улога оснивачима и поделу између чланова (осигураника) сразмерно висини њиховог уплаћеног доприноса у последње три године.

Члан 120.

На поступак ликвидације и стечаја организације за осигурање примењују се одредбе закона којим се уређују ликвидација и стечај.

IX - КАЗНЕНО ОДРЕДБЕ

1. Кривична дела

Члан 121.

Ко у организацији за осигурање приликом издавања дозволе за рад, или у току пословног приказа нестачним или неистинитим податке о условним чињеницама потребним за оснивање или обављање делатности, сходно одредбама овог закона, у намери да фiktivnim процентима испуни услове за добијање дозволе или континуитет обављања делатности, казниће се за кривично дело затвором од 3 месеца до 3 године.

Уколико је радњама из става 1. овог члана проузроковано издавање дозволе за рад или континуитет за обављање делатности одсигурања, ученилац ће се казнити затвором од 1 до 5 година.

Члан 122.

Ко у организацији за осигурање изврши плаесман средстава, супротно одредбама овог закона, у намери прибављања користи себи или другима или у намери да извођи средства организације за осигурање и спречи њихову употребу па извршењу обавеза према осигураницима или трећим лијема, те у намери да другом нанесе штету, казниће се за кривично дело затвором од 1 до 3 године.

Члан 123.

Ако овлашћени ревизор или актуар злоупотреби своја овлашћења приликом надзорне контроле или ревизорске функције у организацији за осигурање, и на тај начин нестачно или неистинито прикаже свој налаз или мишљење, односно предложи мере, у намери да себи или другом прибави какву корист или другом нанесе какву штету, казниће се за кривично дело казном затвора од 1 до 3 године.

Члан 124.

Новчаном казном од 2.000 до 17.000 КМ. казниће се за прекријај, организација за осигурање:

1. ако су приликом издавања дозволе за рад од стране оснивача или одговорних лица, презентирани или коришћени нестачни и неистинити подаци о условним чињеницама сходно одредбама овог закона,

2. ако не образује гарантну резерву, и ако не обезбеди укупни износ гарантних резерви,

3. ако средстава осигурата живота не води на посебном рачуну или их користи па начин супротно изменама утирачним овим законом,

4. ако се бави видовима осигурања за која нема одобрење надлежног органа,

5. ако не поступи по налогу или решењу Министарства финансија,

6. ако средства гарантних резерви пласира супротно утврђеним наменама или без адекватних инструмената обезбеђења пласмана, сходно одредбама овог закона,

7. ако не доставља статистичке, рачуноводствене и друге извештаје Министарству финансија,

8. ако не сачини, односно не прихвати и не реализује програм санијације,

9. ако део обавеза које не може да покрије властитим средствима не реосигура сходно начину и под условима предвиђеним овим законом,

10. ако не изврши годишњу ревизију рачуноводствених исказа сходно одредбама овог закона;

11. ако посебно не утврди добит, односно губитак, за осигурање живота и не искаже резултат по пословима осталих видова осигурања и реосигурања,

12. ако не одлучује о основаности захтева за накнаду штета и другим врстама захтева, односно не врши исплату истих у роковима предвиђеним овим законом,

13. ако се не придржава одлука Бироа осигурања Републике Српске, Удружења осигуравајућих организација Републике Српске, о условима, тарифама премија и правилима рада и пословања у делатности осигурања.

За радње из става 1. овог члана казниће се за прекршај и одговорно лице у организацији за осигурање, новчаном казном од 200 до 1.700 КМ.

Члан 125.

Новчаном казном од 5.000 КМ до 17.000 КМ, казниће се за прекршај организација за осигурање која:

1. не затражи мишљење овлашћеног актуара сходно одредбама овог закона,

2. ако овлашћеном актуару или другом овлашћеном лицу ускрати контролу и увид у документацију и пословање,

3. ако поседује или осигурува имовину и лица супротно одредбама овог закона, односно одлука Бироа осигурања Републике Српске или у име за рачун страних осигуравајућих организација,

4. ако средства гарантног фонда пласира на начин и у обimu супротно од начина и обима утврђеног овим законом.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у организацији за осигурање, новчаном казном од 500 КМ до 1.700 КМ.

Члан 126.

Новчаном казном од 2.000 до 15.000 КМ, казниће се за прекршај организација која обавља делатност других услуга у пословима осигурања ако:

- се бави делатностима других услуга у пословима осигурања за које није регистрована,

- обавља услуге посредовања у пласману и уговарању осигурања страних осигуравајућих организација, мимо услова предвиђених овим законом и одлукама Владе.

За прекршај из става 1. овог члана, казниће се и одговорно лице у организацији новчаном казном од 500 до 15.000 КМ.

За прекршај из става 1. тачка 2. овог члана казниће се и физичко лице новчаном казном од 500 КМ до 1.700 КМ.

Члан 127.

Новчаном казном од 3.000 КМ до 17.000 КМ казниће се за прекршај предузеће или друго правно лице, који врше превоз путника и robe:

1. ако као власник превозног средства не закључи уговор о обиљежном осигурању са организацијом за осигурање, пре него што превозно средство стави у саобраћај,

2. ако као власник превозног средства које служи за превоз путника у јавном саобраћају, не закључи уговор о осигурању путника од последица несрећног случаја,

3. ако се као власник ваздухоплова не осигура од штета проузрокованих употребом ваздухоплова.

За радње из става 1. овог члана казниће се за прекршај и одговорно лице у правном лицу, новчаном казном од 300 до 1.700 КМ.

Самостални предузетник који врши превоз путника или robe, за радње из става 1. овог члана казниће се новчаном казном од 1.000 до 1.700 КМ.

За радње из тачке 1. става 1. овог члана казниће се и физичко лице новчаном казном у износу од 500 до 1.700 КМ.

Члан 128.

Лице које у организацији за осигурање фалсификује премију осигурања, полису осигурања и други документ у пуљу прибављања себи и другом материјалис користи казниће се новчаном казном од 500 до 1.700 КМ.

X - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 129.

Постојеће организације за осигурање и реосигурање и посебне организације за обављање других послова осигурања дужне су да се организују и ускладе своје опште акте са одредбама овог закона у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 130.

Организације из члана 4. овог закона дужне су да, пре пререгистрације, поднесу Министарству финансија доказ о испуњености услова прописаних овим законом у погледу оснивачког капитала из члана 11. овог закона.

На основу документације коју доставља организација из члана 4. овог закона, Министарство финансија је дужно да у року од 60 (шездесет) дана од дана достављања потребне документације, донесе решење којим ће оценити да ли су испуњени услови прописани овим законом за издавање дозволе за рад.

Члан 131.

Ако је поступак оснивања организације из члана 4. овог закона био у току на дан ступања на снагу овог закона, окончаће се по одредбама овог закона.

Члан 132.

Биро осигурања Републике Српске је дужан да у року од 90 (деведесет) дана од дана ступања на снагу овог закона, усклади одредбе Статута Бироа које се односе на вршење јавних овлашћења и да га достави Министарству финансија Републике Српске на сагласност.

Члан 133.

Пратеће прописе сходно одредбама овог закона, надлежне организације донесе у року од 60 (шездесет) дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 134.

Ступањем на снагу овог закона престаје се применљивати Закон о основама система осигурања имовине и лица („Службени лист СФРЈ”, бр. 17/90, 82/90) и Закон о осигурању имовине и лица СР („Службени лист СР БиХ”, број 21/97), Уредба о условима осигурања од аутомобилске одговорности моторних возила иностране регистрације у међународном друмском саобраћају на територији Републике Српске („Службени гласник Републике Српске”, бр. 35/97 и 11/98). Одлука о утврђивању новчаног износа средстава почетног фонда сигурности потребног за оснивање друштва за осигурање и Одлуке о одређивању најнижих осигураних сума на које се мора уговорити осигурање аутогодговорности за штете причинене трећим лицима, Одлуке о утврђивању најмањег износа оснивачких средстава потребних за оснивање посебне организације за обављање других послова осигурања („Службени гласник Републике Српске”, број 14/99), Одлуке о одређивању најнижих осигураних сума на које се мора уговорити осигурање аутогодговорности за штете причинене трећим лицима и Одлуке о одређивању најнижих осигураних сума на које се мора уговорити осигурање од последица несрећног случаја по једном путнику у јавном превозу.

Члан 135.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске“.